

AMIGOE DI CURACAO

West End Restaurant

de fijnste Schotels
Vlugge en Nette bediening

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)

Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiestee 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Voor een rustig zitje naar

WEST END
Daktuin of Foyer

Neêrlands 12e provincie door Japanners bezet,
maar veroveraars betalen hun buit met dure prijs.

Mozjaïsk door Russen genomen.

Duitse duikboten maken Oostkust van Amerika onveilig.
Verschillende tankers reeds getorpedeerd.

Moeilijkheden met Argentinië en Chili te Rio de Janeiro.

Van Mook kwam optimistisch uit de spreekkamer van F. D. R.

3 JOEGOSLAVISCHE STEDEN
PLAT GEBOMBARDEERD.

De Joegoslavische Regering in ballingschap zeide, dat volgens een ooggetuige Duitse bommenwerpers en artillerie 3 Joegoslavische steden met de grond gelijk gemaakt hebben als repressaille voor de aanvallen van het Joegoslavische leger van Generaal Draja Mihailovitsj. De berichten deden ook mede, dat er typhus heerst in Beograd waar de voedselsituatie „hachelijk” is, vooral door het dringende tekort aan melk voor de kinderen. (Londen, (P) 20.1).

PERSCONFERENTIE VAN
CORDELL HULL.

Toen bij een persconferentie aan Hull gevraagd werd of hij enig verband zag tussen de plotselinge duikbootcampagne in de Atlantische Oceaan en de noodzaak van solidariteit voor het Westelijk halfrond, weigerde hij een direct commentaar te leveren, doch zeide, dat hij altijd de noodzaak voor samenwerking duidelijk trachtte te maken in alle quaesties tussen de 21 Republieken. Hij zeide, dat de staatslieden die thans in Rio de Janeiro confereren in een betere positie zijn om te wijzen op enig verband tussen de duikbootcampagne en de problemen welke de conferentie moet behandelen.

Verder zeide Hull, dat de verantwoordelijke autoriteiten van Australië, China en Nederlands Oost Indië begripen, dat de personen, die belast zijn met de strategie der Verenigde Landen de beste plannen zullen uitwerken voor de strijd in het Westelijk deel van de Stille Oceaan. Dit antwoord werd door Hull gegeven toen men hem vroeg of het mogelijk was iets te zeggen omtrent de politiek der Verenigde Staten ter geruststelling der Chinezen, Nederlanders en Australiërs (Washington, (P) 20.1.).

DUIKBOOTAktiviteiten
LANGS AMERIKAANSE KUST.

Het communiqué van de Noodamerikaanse Marine luidt als volgt:
„De Atlantische Oceaan: De vijandelijke duikboot-activiteit duurt voort nabij de Oostkust van Noord-Amerika van Kaap Hatteras tot Newfoundland. Het tot zinken brengen van de tankschepen „Norness”, „Coimbra” en „Allan Jackson” ging vergezeld van aanvallen op andere schepen binnen de territoriale grenzen van de Verenigde Staten. Krachtige tegenaanpakten worden genomen door eenheden van het Oostelijke Kustcommando der Marine. Er valt niets te vermelden van andere gebieden” (Washington, (P) 20.1.).

ROOSEVELT ZIET GEEN
VERBAND.

Bij een persconferentie zeide President Roosevelt, dat er volgens zijn mening geen verband zit tussen de duikbootaanvallen van de laatste tijd langs de kust van de Atlantische Oceaan en de conferentie van de Ministers van Buitenlandse Zaken in Rio de Janeiro. Hij herinnerde eraan, dat hij verschillende weken geleden had voorspeld, dat duikboten spoedig zouden opereren langs de Noordamerikaanse kust (Washington, (P) 21.1.).

DAYLIGHT SAVING TIME.

President Roosevelt tekende de wet voor het invoeren van „Daylight Saving Time”, welke om 2 uur in de morgen van 9 Februari inwerking zal treden voor alle onderlinge handel van de Staten en alle activiteiten der Federale Regering.

Bij de debatten in het Congres werd gezegd, dat het nakomen daarvan zou geschieden door alle klokken een uur

den gebruikt aan het Oostelijk front. Zij zullen worden vervangen door oudere manschappen (Bern, (P) 20.1.).

NOREN WORDEN OPGEPIKT.

Berichten, die te Bern ontvangen worden, delen mede, dat Josef Terboven, de Duitse Commissaris voor het bezette Noorwegen, voortgaat bloedverwanten en kennissen op te pikken van Noorse officieren, die naar Engeland vluchten.

Een bericht van den Stockholmse correspondent van de „National Zeitung” deelde mede, dat alleen in Oslo 125 personen op Zaterdag in verzekerde bewaring zijn gesteld. Deze zijn allen mannelijke familieleden van ontsnapte officieren tussen de leeftijden van 17 en 60 jaar. Het bericht maakte ook melding van de arrestatie van 25 officieren der kustartillerie in het Zuiden van Noorwegen. (Bern, (P) 20.1.).

RADIO.REDE VAN DE GAULLE.

Charles de Gaulle zeide in een radio-rede, welke vooral naar Frankrijk gericht was, dat Frankrijk de inspanningen voor de herrijzing zal verbinden met de inspanningen van de Sovjet-Unie. Hieraan voegde hij toe: „Eeuwenlang is een Frans-Russische alliantie te dikwijls verijdeld of tegengegaan door intrigues of gebrek aan bevattingsvermogen. Het blijft echter een noodzakelijkheid, die zich telkens weer voordoet bij elk nieuw keerpunt der geschiedenis”. (Londen, (P) 20.1.).

IN 1941.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat een enkel eskader van marine-vliegtuigen in 1941 meer dan 50 transport- en voorraadschepen van de As in de Middellandse Zee tot zinken heeft gebracht of beschadigd. (Londen, (P) 20.1.).

GAAN OOK THAILANDERS
MEEDOEN?

Radio Madras in Indië deelde mede, dat nog een andere vijandelijke penetratie heeft plaats gehad in het Zuiden van Burma. Ditmaal geschiedde het door Thai-strijdkrachten, die vechten voor Japan. (Londen, (P) 20.1.).

VON KEITEL ARRIVEERT IN
BUDAPEST.

De officiële radio van Berlijn deelde mede, dat de Duitse Veldmaarschalk Generaal Wilhelm Keitel hedenmorgen in Budapest is gearriveerd. (Berlijn, (P) 20.1.).

Het nieuws van vandaag.

Een van Indië's 3000 eilanden is Celebes. Het is een spinnekopachtig eiland, dat ruim 5 maal zo groot is als Nederland-in-Europa, doch slechts een goede 4 miljoen inwoners telt. De romp is klein en heeft 4 enorme schiereilanden. Het bovenste heet Minahassa en is meer dan 500 km. lang en slechts 20 — 50 km. breed. Er omheen spoelt de Celebeszee, die uit de kust loodrecht afdaalt tot 2.966 meter (andere metingen in deze buurt 5.024 ook bij de Minahassa, 8.110 bij Salajar). De bergen op het schiereiland steken daarentegen meer dan 3 km. de lucht in. De Minahassa behoort tot de dichtstbevolkte buitengewesten. Er wonen 8 volkstammen en 5 geheel verschillende talen maken het verkeer er moeilijk. De Minahassa is vooral bekend als zedingsgebied, want van de gehele Indische archipel heeft de Minahassa steeds de beste resultaten opgeleverd: minder dan 1% is nog heiden, 92% der bevolking is Protestants, 6% Katholiek en 1½% is Mohammedaan. De eerste Protestantse zendelingen zijn in 1822 hier gekomen. De Minahassa werd in 1657 door ons op de Spanjaarden veroverd (op verzoek van de inheemse bevolking, die door de Spanjaarden uitgemergeld werd). Te Menado staan nog de resten van het Fort Amsterdam.

Van alle overzeese delen van het Koninkrijk is de Minahassa, zowel

om historische redenen als door de vestiging van het Christendom mischien wel het meest gehecht aan Nederland, dat zij in een tractaat van 1679 erkenden als „wettig, enig en eeuwig opperheer”. In elk geval heeft de Minahassa de bijnaam van „Neêrlands 12e Provincie” gekregen. En dit hechte deel van het Koninkrijk is thans door de brute Japs bezet. Het laat zich aanzien, dat hun verblijf op Minahassa geen vakantie-oord zal worden (blz. 3).

Verder blijft het spannen in de omgeving van Singapore, een afstand van Menado die ongeveer gelijk is aan die van Amsterdam tot Athene! Hevig werd Singapore aangevallen, Thailanders en Japs werden evenwel aan de grens van Burma tegengehouden (blz. 3).

Maar goed nieuws is er als steeds van het Oosterfront: Mozjaïsk werd heroverd, 6 mijl werden de Duitsers al teruggedreven voorbij deze stad. Ostjaskov op de Valdai-hoogten werd eveneens heroverd en de Russen zitten al bij Vyazma (blz. 1).

Op de Rio-conferentie zal Argentinië waarschijnlijk zijn houding niet veranderen. In de coulours doen daarom al geruchten de ronde, dat Sumner Welles naar Buenos Aires zal gaan om wat te praten. De situatie in Chili is gecompliceerd, omdat er over anderhalve week presidentsverkiezingen zijn (blz. 3).

GAAT VICHY NAAR PARIJS?

De Parijse radio deelde mede, dat volgens wel ingelichte kringen de Franse Regering van Vichy spoedig naar Parijs zal verhuizen. (Londen, (P) 21.1.).

BRITSE TORPEDOJAGER
VERLOREN.

Een communiqué van de Britse Admiraliteit deelt mede, dat de Britse torpedojager „Vimiera” gezonken is. De naaste bloedverwanten der gesneuvelden zullen daarvan in kennis worden gesteld. De „Vimiera” was een vaartuig van 900 ton. (Londen, (P) 20.1.).

RUSSISCHE COMMUNIQUÉ.

Het Russisch communiqué luidt als volgt: „Op 20 Januari maakten onze troepen verder voortgang en dreven de Duitsers terug in Westelijke richting, waarbij hun hevige verliezen werden toegebracht. Onze eenheden heroverden Mozjaïsk. Gevangenen werden gemaakt. Op 19 Januari werden 16 Duitse vliegtuigen vernietigd. Onze verliezen bedragen 5 vliegtuigen.”

Een aanvullend communiqué luidt als volgt: „Bij de gevechten tegen den vijand bij het dorp Plensenskoye doodden eenheden onder commando van Bobrov ongeveer 500 vijandelijke soldaten en officieren en veroverden een grote voorraadtrein.”

Op 19 Januari vernielden onze lucht-eenheden 39 Duitse tanks, 2 pantserwagens, meer dan 730 trucks met manschappen en voorraden, terwijl 2 spoorwagons verbrand werden, 21 spoorwegwagens vernietigd werden en 7 bataljons Duitse infanterie uiteengeslagen werden en gedeeltelijk vernietigd” (Moskou, (P) 20.1.).

BIJ DE HEROVERING VAN
MOZJAISK.

Het Rode leger heeft Mozjaïsk heroverd na een hard gewonnen overwinning, die de Duitsers sloeg uit de laatste vooruitgeschoven citadel van hun gebroken opmars naar Moskou, terwijl de indringer zich thans gesteld ziet tegenover het wrede vooruitzicht om zich over een afstand van 200 mijl terug te trekken tot de Dnjepr. De herbezetting van Mozjaïsk werd hedenavond officieel gemeld door de radio van Moskou nadat een offensief van 45 dagen Hitler's legioenen terug deed waggelen langs Napoleons verschrikkelijke weg van terugtocht, waarbij Orel ten Zuiden en Rjev ten Noorden de enige overblijvende sterkten bleven, die door den indringer waren bezet aan het huidige Moskoufront.

Mozjaïsk ligt op 57 mijl ten Westen van Moskou aan de hoofdweg Moskou-Smolensk-Minsk en de Duitsers deelden eens mede 100.000 manschappen te hebben in de slag om die belangrijke wig.

Wat overblijft van deze strijdkrachten loopt gevaar te worden gevangenen door de Sovjet-legers, die de klauwen van reuzen-nijptangen hebben gedreven achter Mozjaïsk in de buurt van Vyazma 70 mijl verder naar het Westen. Moskou deelt mede, dat enkele gevangenen reeds gemaakt zijn. Zelfs indien enkele Duitsers ontsnappen door de smalle opening, is er geen enkele goede defensie-positie voor Smolensk waar Hitler — naar men vermoedt — zijn hoofdkwartier gevestigd heeft. Daar kromt de Dnjepr zich in Zuidelijke richting en levert de meest waarschijnlijke positie voor een Duitse defensie-linie. De Russen maken bekend, dat de Duitse verliezen groot waren in de bittere slag om Mozjaïsk. De Duitsers veroverden Mozjaïsk in midden November en stonden onder zware druk van het tegenoffensief van het Rode leger, dat op 6 December begon. Achter Mozjaïsk insnijpende worden Sovjet-eenheden gemeld op minder dan 40 mijl van Vyazma, het volgende grote punt aan de spoorlijn, die in Westelijke richting verder loopt naar Smolensk (Londen, (P) 20.1.).

VON BOCK VERVANGT VON
REICHENAU.

De Berlijnse correspondent van de „National Zeitung” van Basel deelde mede, dat Veldmaarschalk Fedor von Bock Generaal Veldmaarschalk Walther von Reichenau opvolgde als Commandant in de Oekraïne. Von Reichenau overleed de vorige week. (Bern, (P) 20.1.).

— V... WEST END —

WOENSDAG 21 JANUARI om 7 n.m.
CLARK GABLE — JOAN CRAWFORD — ROBERT MONTGOMERY

„FORSAKING ALL OTHERS”

f. 1.— f. 0.50 — f. 0.25.— Geen kinderen.

— 9 n.m. —

Enganche — 2 personen 1 kaart.

ENGANCHE.

ABBOTT COSTELLO in BUCK PRIVATES

en de zonnige Andrews Sisters.

Een Stortvloed van Vroolijkheid — Een Salvo van Zingen en „Swinging” — Een Parade van onweerstaanbare Melodieën — Het is de eerste en grappigste Militaire Muzikale Klucht.

Prijzen voor 2 personen: f. 1.—

f. 0.50. f. 0.25. Geen kinderen.

DONDERDAG: 7 n.m. PREMIERE van „MUTINY IN THE ARCTIC” met Richard Arlen. 9 n.m. GALA PREMIERE van „THE MAN WHO LOST HIMSELF” 155

HET PRIJSRECHT

door

Mr. Dr. J. H. Zeeman, Luitenant ter Zee 1ste klasse.

In het „Publicatieblad” van 12 Januari 1942 wordt afgekondigd het Koninklijk Besluit van 7 Januari 1942, waarin het bij K.B. van 3 Juni 1940 vastgesteld Prijsreglement wordt gewijzigd. Onder meer wordt in het nieuwe lid van dit thans ook op Curaçao van kracht zijnde Prijsreglement een bepaling gegeven van vijandelijke schepen, a.v.

„Onder vijandelijke schepen worden mede verstaan schepen varende onder door Ons aangegeven, niet vijandelijke vlag met ingegrip van die schepen, welke deze vlag hebben gevoerd van de datum af van het verbreken der diplomatieke betrekkingen tussen het Koninkrijk en de Staat van de betreffende vlag of van het tijdstip af, waarop die Staat geacht moet worden een houding in strijd met de belangen van het Koninkrijk der Nederlanden te hebben ingenomen.”

In het volgende artikel licht Mr. Dr. Jan H. Zeeman, Luitenant ter Zee 1ste klasse, het probleem van het Prijsrecht toe.

Prijsrecht berust op de sedert de oudste tijden toegepaste oorlogshandelingen, waardoor belligerenten zich ter zee niet alleen van de oorlogs- en staatsschepen van den tegenstander, doch ook van zijn handelsvaartuigen met de zich aan boord bevindende vijandelijke lading meester maken. Later werd mede de neutrale scheepvaart aan bepaalde beperkingen onderworpen; bij het niet aannemen der beperkingen werden de onzijdige handelschepen, eventueel met hun lading buitgemaakt.

Het Prijsrecht dat door de eeuwen heen zich heeft ontwikkeld en gehandhaafd, is een bevoegdheid, welke den oorlogvoerende alleen nog in de zeeoorlog toekomt; het gaat verre uit boven de rechten, hun thans nog verleend in de landoorlog.

In grote trekken komt de tegenstelling hierop neer: in de landoorlog is de vijandelijke privaateigendom en a fortiori de neutrale privaateigendom in het algemeen neembaar en de neutrale eigendom onder bepaalde omstandigheden neembaar.

De reden van dit onderscheid ligt in de aard van de land- en de zeeoorlog. Onschendbaarheid van het particuliere bezit in de zeeoorlog, is even absurd, als het toelaten van particuliere toevoeren naar een belegerde vesting. De versterkende invloed van het prijsmaken, was in elke maritieme oorlog van grote betekenis en speelt ook thans een allerbelangrijkste rol in het behalen van de overwinning.

Zeemogendheden hebben dan ook spoedig het belang van buitmaken ingezien en zowel Engeland als Neder-

land hebben in hun historie van dit belangrijke economische dwangmiddel gebruik gemaakt.

Door de eeuwen heen is het prijsrecht op uiteenlopende wijzen toegepast; in de 19e eeuw zijn in het volkenrecht enige beperkingen ten aanzien van de onzijdigen vastgelegd n.l. in de Parijse Declaratie van 16 April 1856. De neutrale eigendom aan boord van vijandelijke schepen zou in den vervolg slechts neembaar zijn, voor zover deze contrabanda was. Verder zou vijandelijke eigendom aan boord van neutrale schepen vrij zijn, voor zover deze eigendom geen contrabanda was.

Op deze regelen is ons prijsreglement gebaseerd. Verder zijn op de 2e Haagse vredesconferentie in 1907 ook beperkingen ten aanzien van de vijandelijke handel vastgelegd, welke hierna nog genoemd zullen worden, terwijl in 1909 in de Londense Zee-recht Declaratie nadere uitwerkingen van het prijsrecht zijn voorgesteld.

Deze Declaratie is door het achterwege blijven van ratificatie niet bindend.

Prijsrecht is een gewoonte-recht, dat aan veranderingen onderhevig is.

Ten dele gebaseerd op deze internationale regeling ontstonden in de meeste landen zogenaamde prijsreglementen om het bestaande prijsrecht nader te omschrijven.

Het prijsrecht zelf berust echter noch op nationale noch op algemeen erkende internationale regelingen; het is een eeuwenoud, historisch, veel omstreken gewoonterecht, slapende in vredes tijd, automatisch tot leven komende zodra een oorlog, welke geheel of gedeeltelijk ter zee gevoerd wordt, uitbreekt.

Het doel is: afsnijden van alle zee-verbindingen met den vijand. Slechts zelden heeft een oorlogvoerende dit doel volstrekt kunnen nastreven, daar rekening moest worden gehouden met de neutralen, welke zich niet voettoetsen bij deze inbreuk op hun handel neerlegden.

Het prijsrecht is niet anders dan een compromis tussen het doel der oorlogvoerende en de belangen der neutralen. Uit dit woord compromis blijkt reeds het veranderlijke karakter. Hoe sterker de oorlogvoerende, hoe meer dit compromis in het nadeel der neutralen uitvalt, totdat in absolute handelsverboden met den vijand (Staten Generaal in het plakkaat van 27 Juli 1589, Engeland in de Napoleontische oorlogen) de belangen der neutralen volkomen genegeerd worden.

Op de geschiedenis van het prijsrecht, ook van het Nederlandse, kan thans niet nader worden ingegaan; slechts het huidige Nederlandse prijsrecht zal worden besproken, zoals vastgesteld in het Prijsreglement.

De bedoeling was, het Nederlandse prijsrecht neer te leggen in een prijswet, welke de vaststelling van prijsreglement en prijsgedingreglement op zou dragen aan een algemene maatregel van bestuur.

De oorlog heeft Nederland overvallen vóórdat deze wet tot stand is gekomen; het prijsreglement is thans vastgesteld bij K. B.

In het prijsreglement vindt men het materiële recht, de wijze waarop en de gevallen waarin het prijsrecht moet worden uitgeoefend. Het prijsgedingreglement geeft voornamelijk formeel recht; het is de procesorde van het prijsrecht en geeft de wijze aan waarop de prijsgemaakte schepen en goederen aan een rechterlijke uitspraak moeten worden onderworpen.

Want hoewel iedere Belligerent in de zeeoorlog het prijsrecht uitoefent, heeft men toch steeds de noodzaak gevoeld de geldigheid der prijsmakingen aan een rechterlijk oordeel te onderwerpen.

Slechts vijandelijke oorlogs- en staatschepen vervallen zonder meer aan de nemende staat: de prijsmaking van vijandelijke handelsschepen wordt aan het oordeel van het prijsgerecht onderworpen.

Dit geschiedt om een controle te hebben op de prijsmakende schepen, om het naleven van de bij internationale verdragen vastgestelde uitzonderingen te controleren, om neutrale belangen in vijandelijke schepen en ladingen te beschermen.

A fortiori is een gerechtelijke uitspraak nodig ten aanzien van neutrale handelsvaartuigen, welke slechts onder bepaalde — overigens zeer ruim gehouden — voorwaarden kunnen worden prijsverklaard.

Daar dit formele deel van het prijsrecht zich echter te land afspeelt, volgende op het materiële prijsnaken ter zee, zal het prijsgedingreglement niet verder besproken worden.

Wat is prijsrecht?

Het doel waartoe het prijsrecht wordt toegepast, is zoals reeds gezegd, het afsnijden van alle zeeverbindingen van den vijand. Het internationaalrechtelijke standpunt zoals zulks in het Nederlandse Prijsreglement is uitgedrukt, staat het bereiken van dit doel slechts toe op twee wijzen, door:

1e. het buitmaken van al wat onder vijandelijke vlag vaart;

2e. het verhinderen dat onder neutrale vlag den vijand hulp wordt geboden bij de daadwerkelijke oorlogvoering.

De eerste wijze van optreden tegen 's vijands overzeese verbindingen geeft minder politieke moeilijkheden dan de tweede die, zoals men ter zee prijzen heeft gemaakt, een bron is geweest van twisten, van vergelijken, loven en bieden, tussen de oorlogvoerenden en de neutralen. De oorlogvoerenden hebben de — vanuit hun standpunt gezien — beste oplossing, nl. een algemeen handelsverbod met den vijand, internationaalrechtelijk niet kunnen doordrijven. Zij hebben zich moeten neerleggen bij de volgende modus vivendi: de neutrale handel op den vijand is toegelaten, behalve wanneer deze handel bestaat uit oorlogsbehoeften (contrabande), wanneer deze een geblokkeerde haven of kust tot doel heeft (blokkade) en wanneer deze den vijand op enigerlei wijze daadwerkelijk steunt in zijn oorlogshandelingen (bijstand aan den vijand).

Verder staat vast, dat het den neutralen geoorloofd is te pogen zich aan de hogergenoemde restricties te onttrekken.

Daartegenover hebben de oorlogvoerenden het recht 'de pogingen te verhinderen, waarbij de neutralen het risico lopen, dat hun, bij die handelingen betrokken schepen en ladingen worden buitgemaakt.

Vragen zonder antwoord.

In het zeeoorlogsrecht is steeds onzekerheid geweest omtrent de volgende vragen: wat zijn oorlogsbehoeften, dus welke neutrale goederen lopen — eventueel met het neutrale schip — het risico buitgemaakt te worden; welke eisen stelt men aan blokkade; welke handelingen vallen onder bijstand aan den vijand?

Door de uiteenlopende belangen der soevereine Staten is het nooit mogelijk gebleken over deze belangrijke quaesties eenstemmigheid te bereiken.

Het Nederlandse Prijsrecht.

Hier volgt thans de uiteenzetting van het Nederlandse prijsrecht.

Bij Koninklijk Besluit wordt aangegeven welke goederen niet naar den vijand mogen worden vervoerd, dus welke goederen contrabande zijn. In de zeerechtdeclaratie van Londen werd daarbij slechts als voorwaarde gesteld, dat deze goederen in niet te ver verwijderd verband staan met de versterking van 's vijands oorlogspotentieel.

Vijandelijke goederen aan boord van vijandelijke schepen vallen niet onder het begrip contrabande; deze goederen zijn, ongeacht hun aard, steeds neembaar.

Het begrip geldt alleen voor vijandelijke goederen aan boord van neutrale schepen, voor neutrale goederen aan boord van vijandelijke schepen, voor neutrale goederen aan boord van neutrale schepen. In al deze drie gevallen kan de contrabande in beslag worden

genomen, mits zij voor den vijand bestemd is.

In de Londense zeerechtdeclaratie van 1909 zijn 3 lijsten opgenomen, één van absolute contrabande, één van conditionele contrabande en één van zogenaamde vrije goederen, maar daar deze declaratie nooit van kracht is geworden, hebben de lijsten geen praktische betekenis.

Onder onvoorwaardelijke contrabande verstond men toen de goederen welke uitsluitend voor de daadwerkelijke oorlogvoering geschikt waren. Thans zijn het voorwerpen en stoffen, die bij K. B. worden aangegeven.

Deze categorie kan prijsverklaard worden, wanneer zij bestemd is voor vijandelijk rechtsgebied, voor door den vijand bezet gebied of voor de vijandelijke strijdmacht, onverschillig of deze bestemming onmiddellijk of middellijk, al dan niet na bewerking of overlading wordt bereikt. Het maakt geen verschil of de goederen in een neutrale haven worden overgeladen in een ander schip of van uit die havens over land verder worden vervoerd. Ook eventuele bewerking in het neutrale land (vetten tot glycerine b.v.) vóór doorvoer naar den vijand plaats vindt, ontnemt aan deze goederen niet het karakter van contrabande.

Voorwaardelijke en absolute contrabande.

Het criterium van neembaar stellen, de bewezen of vermoedelijke eindbestemming is bekend onder de naam van de Leer van de voortgezette reis.

Onder voorwaardelijke contrabande vallen de goederen die zowel voor oorlogs- als voor vredesdoeleinden geschikt zijn en niet reeds als onvoorwaardelijke contrabande zijn aangewezen. Deze goederen zijn slechts neembaar, indien zij, evenals het schip aan boord waarvan zij zijn prijsgemaakt een vijandelijke bestemming heeft. Een schip heeft een vijandelijke bestemming, indien het onderweg is, — zij het ook via een niet vijandelijke haven naar vijandelijk rechtsgebied of door den vijand bezet gebied of naar de vijandelijke strijdmacht.

Voorwaardelijke contrabande heeft een vijandelijke bestemming indien zij bestemd is voor de vijandelijke strijdmacht.

Zij wordt vermoed een vijandelijke bestemming te hebben, indien zij zonder overlading in een onzijdige haven naar vijandelijk rechtsgebied of door den vijand bezet gebied onderweg is.

De leer der voortgezette reis passen wij dus niet toe op voorwaardelijke contrabande.

De Regering heeft de lijsten van absolute en voorwaardelijke contrabande nog niet vastgesteld.

Verplegingsmiddelen zijn steeds vrije goederen.

Als vrije goederen wordt slechts beschouwd al wat bestemd is voor de verpleging van zieken en gewonden en al wat bestemd is voor het gebruik van schip, bemanning en passagiers gedurende de overtocht. Deze goederen kunnen niet worden prijsgemaakt; de eerste categorie kan in geval van dringende militaire noodzaak worden opgeëist tegen schadevergoeding, indien zij een vijandelijke bestemming heeft.

Zoals reeds gezegd spreekt ons prijsreglement niet over blokkade, doch dit wil in het geheel niet zeggen, dat Nederland de bevoegdheid van belligerenten om een blokkade in te stellen niet langer erkent. Blokkade is de afsluiting van een nauwkeurig begrensde vijandelijke of door den vijand bezet gebied, van te voren aangekondigd en verbiedende alle, ook de neutrale scheepvaart, op dit gebied.

Aangezien men heeft wel getracht een gebied geblokkeerd te verklaren, zonder dit gebied ook daadwerkelijk met oorlogsschepen zo af te sluiten, dat ongezien binnenkomen vrijwel uitgesloten was, is in de hogergenoemde Verklaring van Parijs de eis gesteld, dat de blokkade effectief moet zijn, d.w.z. dat er voor schepen, welke zouden trachten de blokkade te breken, ernstig gevaar bestaat genomen te worden. In de Londense zeerechtdeclaratie is de blokkade uitvoerig behandeld. In het licht der ervaringen van de eerste en de huidige wereldoorlog is dat echter geheel verouderd.

Onder bijstand aan den vijand verstaat men het hulpverlenen aan 's vijands oorlogsovernames.

S. Z. SAKALL NAAST BRIAN AHERNE „DE MAN DIE ZICH ZELF VERLOOR”

PREMIERE DONDERDAG 9 n.m. WEST-END 157

„Lichtere gevallen”.

Men onderscheidt in ons prijsreglement lichtere gevallen, waarbij het neutrale schip wordt prijsverklaard doch verder zijn neutrale karakter niet verliest, en de ernstiger, waarbij het betrokken vaartuig wordt behandeld als vijandelijk schip en wordt prijsverklaard.

Onder de „lichtere gevallen” rekenen wij: het opzettelijke vervoeren van niet in verband reizende personen, deel uitmakend van de vijandelijke strijdmacht (militairen dus), of van het overbrengen van berichten in het belang van den vijand. Ook behoort hierbij het vervoeren van een vijandelijke militaire afdeling of van één of meer personen, die gedurende de reis reeds streeks hulp verlenen aan de operaties van den vijand, terwijl tevens hieronder valt het hulp verlenen aan den vijand door middel van de draadloze telegrafie en telefonie.

De ernstiger gevallen zijn: het gedurende de reis reistreeks aan de vijandelikheden deelnemen; het gedurende een reis gesteld zijn onder toezicht van een vijandelijken agent, die dus b.v. de route opgeeft; het bevracht zijn door de vijandelijke Regering, b.v. als olie- of kolenschip ter voorziening van de vijandelijke vloot, en tenslotte het bestemd zijn voor troepenvervoer.

Buiten de genoemde lichte gevallen van bijstand aan den vijand kent men oorlogvoerenden het recht toe vijandelijke onderdanen, die met neutrale schepen reizen van boord te halen.

Sinds het steeds algemener gebruik van de radio heeft men hierover ook enige regelen opgemaakt, waarbij het gebruik van de radio in bepaalde gevallen beschouwd wordt als bijstand aan den vijand.

In het prijsreglement is als reden voor prijsmaken opgenomen het uitzenden van voor den vijand bestemde inlichtingen betreffende de strijdkrachten of militaire operaties of van zulke, die dienen om de militaire operaties van den vijand te vergemakkelijken. Hieronder valt natuurlijk het dienst doen als radio-tussenstation, maar ook het verstrekken van inlichtingen over de handelsschepen, waardoor 's vijands handelsoorlog zou kunnen worden vergemakkelijkt.

Verdere controle op de neutrale radiostations is neergelegd in de regels aanbevolen door de Juristenconferentie te den Haag in 1923; door toepassing dezer regels kan aan neutrale schepen nabij het operatiegebied het gebruik van hun radiostations worden ontzegd.

Bij de uitvoering van het prijsreglement moet men onderscheid maken tussen het optreden tegen vijandelijke en tegen neutrale schepen.

De vlag bepaalt vijandelikheden van een schip.

Het criterium of een schip vijandelijk is of niet, is in de eerste plaats de vlag.

Onder vijandelijke schepen worden ook begrepen, die, — hoezeer ook gerechtvaardigd onder niet vijandelijke vlag te varen — toebehoren aan of varen voor rekening van een onderneming, waarbij overwegend vijandelijke belangen betrokken zijn en die, welke onder neutrale vlag zijn gebracht met de bedoeling aan de gevolgen te ontkomen, welke de hoedanigheid van vijandelijk schip medebrengt.

Het voeren van de neutrale vlag is derhalve geen zeker bewijs; uit de scheepspapieren zal moeten blijken dat een schip tot het voeren van een neutrale vlag gerechtigd is. Het voeren van een neutrale vlag door een belligerent schip is een geoorloofde krijgslist en kan men slechts beschouwen als inbreuk op de wetgeving van de betreffende neutrale staat.

Het is verder mogelijk dat het schip de neutrale vlag te recht voert, doch eerst kort voor, of na het uitbreken van de oorlog onder die neutrale vlag is gebracht.

Het prijsreglement regelt een en ander: vóór het uitbreken van de vijandelikheden is overdracht van een schip van den toekomstigen oorlogvoerende onder een neutrale vlag geoorloofd, mits deze overdracht tot stand is gekomen ten minste 20 dagen tevoren en bona fide is. Na het uitbreken van de oorlog is dit echter niet toegestaan; men neemt aan, dat alsdan de overdracht is geschied om aan prijsmaking te ontkomen. Tegenbewijs is in bepaalde gevallen toegelaten, doch niet als de overdracht tijdens de reis heeft plaats gevonden.

Vijandelijke schepen kunnen te allen tijde worden prijsgemaakt, d.w.z. aangehouden, onderzocht en opgebracht. Hierbij staat voorop dat het vijandelijke handelsschip gerechtigd is te vluchten of zich tegen het aanhouden enz. te verzetten, waar tegenover het aanhoudende oorlogsschip het recht heeft vlucht en/of eventueel verzet direct met geweld te breken. Ons prijsreglement regelt het aanhouden, onderzoek, prijsmaken, opbrengen en derouteren uitvoerig ten aanzien van neutrale schepen: voor vijandelijke schepen wordt naar dezelfde regeling verwezen, onder de belangrijke beperking: „voor zover de omstandigheden zulks naar het oordeel van den commandant gedogen”.

De aanhoudende commandanten moeten steeds de nodige voorzichtigheid in acht nemen en bedacht zijn op verzet. Dit verzet is bij het (internationaalrechtelijk toegestaan) defensief bewapenen van handelsvaartuigen zek-

ker te verwachten, vooral wanneer de aanhouding zou geschieden met licht en kwetsbaar materieel.

Neutrale schepen moeten toestaan onderzocht te worden.

Neutrale schepen kunnen zoals uiteengezet is, slechts in bepaalde gevallen (contrabande, bijstand aan den vijand etc.) worden prijsgemaakt. Om te kunnen nagaan of deze gevallen aanwezig zijn, dient het neutrale schip te worden aangehouden en onderzocht.

Het neutrale schip is verplicht zich in oorlogstijd aan het aanhouden en onderzoeken door belligerente oorlogsschepen te onderwerpen. Doet het dit niet, dan kan geweld worden gebruikt, terwijl een dergelijk optreden uiteraard verdacht is en op zichzelf voor het prijsgerecht meestal een reden zal vormen om het betrokken schip prijs te verklaren. Een neutraal schip, dat zich feitelijk tegen de uitoefening van het prijsrecht verzet wordt als vijandelijk behandeld en prijsverklaard.

Hoe deze aanhouding en dit onderzoek dienen te geschieden, geeft het prijsreglement voldoende aan. Slechts worde nog op twee zaken gewezen.

Het zg. dérouteren is toegestaan.

In de eerste plaats het zogenaamde dérouteren, dat is het zenden van het schip naar een voor het onderzoek geschikte plaats, in het algemeen dus een haven.

Men nam voor de oorlog 1914—1918 aan, dat het onderzoek steeds ter plaatse van de aanhouding diende te geschieden. In die oorlog hielden de Geallieerden zich niet hieraan, terwijl ook thans ons prijsreglement dit dérouteren toelaat. Twee redenen hebben hiertoe geleid: de onmogelijkheid om in volle zee in geval van verdenking een diepgaand onderzoek naar de lading van de moderne grote handelschepen in te stellen en de omstandigheid, dat men tijdens een langdurig onderzoek een gemakkelijke prooi is voor vijandelijke strijdkrachten, vooral voor duikboten.

Dérouteren kan volgens ons prijsreglement geschieden indien de omstandigheden — ook de militaire — een onderzoek ter plaatse niet gedogen, dan wel het onderzoek ter plaatse aanleiding geeft tot wantrouwen en nader onderzoek in een haven noodzakelijk maakt.

Commandanten van handelschepen mogen geen schepen aanhouden.

Het recht neutrale schepen aan te houden en te onderzoeken komt toe aan de commandanten van alle oorlogsschepen en militaire luchtvaartuigen, dus niet aan handelsschepen. Het prijsrecht kan uitsluitend worden uitgeoefend gedurende de tijd, dat het Koninkrijk der Nederlanden zich in staat van oorlog of gewapend conflict bevindt met een andere Mogendheid; tijdens een wapenstilstand zal de Regering dus bepalen of het al dan niet voortgang heeft.

Uitoefening prijsrecht overal.

Het prijsrecht wordt uitgeoefend in de volle zee, waar ter wereld ook, zomede in de territoriale wateren van het eigen land en van bondgenoten.

Uitzonderd zijn slechts het rechtsgebied van onzijdige Staten en enige bij tractaat aangewezen gebieden, waarvan het meest bekende voorbeeld het Suez-kanaal is.

Ook in havens en op reden en in de wateren welke deze met de zee verbinden wordt het prijsrecht uitgeoefend. Voor het overige rechtsgebied gelden bijzondere voorschriften.

Nog worden enige uitzonderingen op de uitoefening van het prijsrecht genoemd, als gevolg van de ratificatie door Nederland van de daarover handelende conventies der Tweede Haagse Vredesconferentie.

Hospitaalschepen kunnen niet worden prijsgemaakt, ook de vijandelijke niet; de kustvisservaartuigen en de vaartuigen voor de kleine kustvaart zijn vrij. Dus niet de zeevarelders; bedoeld zijn slechts scheepjes welke in de nabijheid van hun thuishaven vissen.

Een verdere beperking op de uitoefening van het prijsrecht is, dat neutrale schepen onder convooi van oorlogsschepen hunner nationaliteit niet zullen worden aangehouden noch onderzocht.

Facultatief indult.

Tenslotte is nog de volgende uitzondering op het prijsrecht ten opzichte van vijandelijke handelsschepen bekend. Bij de aanvang der vijandelikheden kan hun een bepaald aantal dagen worden toegestaan, waarbinnen zij vrijelijk uit een haven vertrekken. Dit verlenen van indult is echter steeds facultatief; er is geen plicht voor enige Regering om 'het toe te staan.

Ook in ons prijsreglement wordt het indult genoemd. Bij het uitbreken van de oorlog is geen indult verleend; bij het meedoen van een nieuwen vijand zullen hieromtrent orders door de Regering worden verstrekt. Uiteraard zal indult slechts verleend worden als ook onze handelsschepen een dergelijke gunstige behandeling in het vijandelijke land ondergaan.

CASA COHEN

OMDAT Casa Cohen een ver vooruitziende blik heeft gehad, heeft zij reeds vele maanden geleden groote bestellingen gedaan om de schaarschte aan verschillende artikelen, welke verwacht werd, op te heffen.

Dank zij deze politiek zijn wij er in geslaagd, met uitzondering van enkele zogenaamde voorrangs-artikelen onze voorraden van voor de schaarschte, te handhaven.

Wij hebben het goed, wij hebben de hoeveelheid, wij hebben de prijs, wij hebben de kwaliteit.

ONZE BELOFTE: Wij zullen de verkoopprijzen niet verhoo-gen voordat de inkoopprijs verhoogd wordt.

DAMES KATOENEN ONDERGOED

„Panties” Directoires Onderhemden

Maten 32 -- 50

Verkrijgbaar in Wit en Rose.

GEGARANDEERD

WASCHBAAR

Prijs: f. 1.25

3 stuk voor f. 3.50

PRIMA KWALITEIT KATOENEN LUIERS

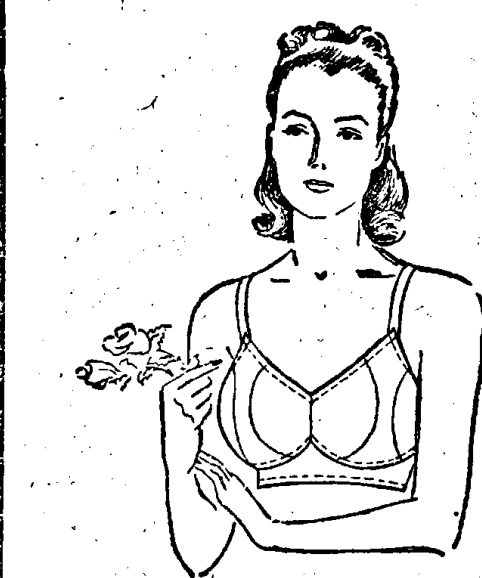
f. 3.50

per dozijn.

Een goede absorbeerende kwaliteit.

CORSETTEN EN BUSTE-HOUDERS

van het welbekende merk „GOSSARD”

PRIJS - MAAT - MODEL - KWALITEIT en HOEVEELHEID voor IEDEREEN.

R O X Y
Vrijdag, 23 Januari, 9.15: Zaterdag 9.15; Zondag 9.15
PREMIERE VAN
NO TIME FOR COMEDY.
ROSALIND RUSSELL (De sensatie uit „This Thing Called Love”) en JAMES STEWART (Mr. Smith Goes To Washington) in de hoofdrollen.
Entree: 125—75—30.
264 Geen kinderen.

CINELANDIA
Vrijdag, 23 Jan. om 7 en 9
ZATERDAG om 7 PREMIERE van de Warner Bros-film
BLACKWELL'S ISLAND
Sterker dan Alcatraz, ontroerender dan Devil's Island is deze film JOHN CARFIELD, STANLEY FIELDS, de man die het meest gevreesd werd als hij lachte, en ROSEMARY LANE.
Entree: 125—75—30 Geen kinderen.

ZATERDAG, 24 Januari, om 9 uur; ZONDAG om 9 uur;
MAANDAG om 7 uur Premiere van de Paramount-Film
A NIGHT AT EARL CARROLL'S
Een musical-show met de beauties van EARL CARROLL, met EARL CARROLL HIMSELF, met KEN MURRAY, ROSE HOBART en Hollywood's beste show-artisten.
Entree: 125—75—30. Geen kinderen

Van de Fronten.

MOOI STAALTJE VAN NOORDAMERIKAANS VAARTUIG.
Een communiqué van de Noordamerikaanse Marine, gebaseerd op berichten, die tot het middaguur E.S.T. ontvangen werden, luidt als volgt:
„Het Verre Oosten: Een motor-torpedoboot onder Admiraal Thomas Harts Verre Oostelijke commando drong de Binangabai binnen, binnen de ingang van de Subicbaai op de Philippijnse eilanden, en torpedeerde een niet geïdentificeerd vijandelijk schip van 5000 ton in een nachtelijke aanval. Dit kleine vaartuig voerde zijn moeilijke taak uit, terwijl het onder vuur stond van machinegeweren en 3-duims kustbatterijen. Luitenant John D. Bulkeley is aanbevolen voor het op succesvolle wijze uitvoeren van zijn zending” (Washington, (P) 20.1).

OORLOGSCOMMUNIQUE VAN SINGAPORE.
Het Britse communiqué van het Hoofdkwartier te Singapore luidt als volgt: „De vijand onderhoudt nog steeds een hevige druk op het gehele front in West-Malakka met de hoofdaanval in de kuststrook in het Muar Batu Bahat gebied. Aan de Oostkust hadden vijandelijke patrouille-activiteiten plaats in het Endau-gebied. Mersing werd gisteren gebombardeerd en met machinegeweren beschoten met weinig resultaten. Gisteren schoten onze afweerdensies in Johore 3 vijandelijke vliegtuigen neer. Het totale aantal vliegtuigen, dat tot nu toe door de luchtafweer-defensies op Malakka werd neergeschoten, bedraagt 41 voor zeker en 16 waarschijnlijk. Gisteren en in de afgelopen nacht hadden er geen vijandelijke luchtactiviteiten plaats boven Singapore.
Gisteren in de namiddag voerden gevechtsvliegtuigen van het Verre Oostelijke Commando offensieve vluchten uit in de Muar-gebied. Een aantal sloepen, werd met machinegeweervuur bestookt en beschadigd.
Op deze tocht ontmoetten onze gevechtsvliegtuigen een sterke formatie vijandelijke vliegtuigen. Een O-gevechtsvliegtuig van de vijandelijke marine werd hierbij neergeschoten. Bommenwerpers voerden een aanval uit op het vliegveld te Kuala Lumpur en andere objecten in de nabijheid. De meeste bommen schenen op de objecten te vallen, doch de juiste resultaten werden niet waargenomen. Andere vliegtuigen vielen de objecten aan te Muar. Vijandelijke vliegtuigen vielen Singapore hedenmorgen aan en bommen schenen onverschillig te worden geworpen, vooral in grote hoeveelheden in de woonwijken. Enige militaire schade wordt gemeld. Vijandelijke vliegtuigen, die Singapore aanvielen, werden onderschept door onze gevechtsvliegtuigen, die een O-type van de marine neerschoten en een bommenwerper, terwijl een andere waarschijnlijk vernietigd werd. 2 Van onze gevechtsvliegtuigen worden vermist.” (Singapore, (P) 20.1).

OSTASJKOV DOOR RUSSEN GENOMEN.
Een Russisch communiqué maakt melding van de herovering van Ostasjkov, een districtcentrum in de Valdaï-hoogten aan de Zuidelijke oever van het Seliger-meer bij de bron van de Wolga. Deze belangrijke industrie- en vissersstad ligt op 20 mijl ten Noord-Westen van Selizarovo, dat de vorige week door de Russen bezet werd in de opmars naar de Wolga ten Noorden van Rzev (Moskou, (P) 20.1).

OOK GUDERIAN ZIEK?
De „Tribune de Lausanne” deelde mede, dat Kolonel Generaal Heinz Guderian, Commandant van de Duitse tankstrijdkrachten aan het Moskou-front, ziek is met een aanval van longontsteking. De Berlijnse radio, welke mededeelde, dat de afgezette Opperbevelhebber Veldmaarschalk Walter von Brauchitsch pas een operatie heeft ondergaan, deelde gisteren mede, dat een andere Generaal pas genezen is van „longontsteking”. Guderian leidde de pantserstrijdkrachten in de Tula-sector in November en December. Geruchten deden de ronde, dat hij was teruggeroepen door de ommekeer in de Russische campagne. (Bern, (P) 20.1).

WAAR ZITTEN DE JAPS NU?
Domei deelde mede, dat vooruitgeschoven Japanse troepen gisteren laat op de dag een punt bereikten op 18 mijl van de verbinding met het eiland Singapore over de Straat van Johore en dat de Japanse colonne, welke de Yongpeng-sector bereikte aan de centrale Johore-spoorlijn, 20.000 Australiërs heeft afgesneden. (Tokio, (P) 20.1).

JAPANESE GEWONDEN IN SAIGON.
Berichten van de Chinese inlichtingendienst delen mede, dat 5000 gewonde Japanners de hospitalen in Saigon, Frans Indo China, vullen en dat ernen met de as van nog 5000 anderen op verscheeping naar Japan wachten. (Chungking, (P) 20.1).

JAPANESE KRUISER TOT ZINKEN GEBRACHT.
Het communiqué No. 67 van het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, gebaseerd op berichten die tot 9.30 uur E.S.T. ontvangen werden, luidt als volgt:
„1. De Philippijnen: De vijand hernieuwde zijn aanvallen op de Amerikaanse en Philippijnse troepen op het Batan-schiereiland. De Japanse druk is bijzonder groot op het midden van de linie. De aanval werd gesteund door vliegtuigen. 3 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten gedurende de laatste 24 uur. Generaal MacArthur ontving een bericht van Mindanao, volgens welk scherpe gevechten thans in voortgang zijn tussen de Philippijnse troepen en een Japanse strijdmacht op ongeveer 35 mijl ten Noorden van Davao. 6 Amerikaanse

Drie mensen werden gedood, zeven gewond, de materiële schade was gering. Vijandelijke vliegtuigen vielen een vliegveld op Borneo aan en veroorzaakten schade aan de daar gestationeerde vliegtuigen. Volgens betrouwbare rapporten is de gehele Minahassa thans in Japanse handen. De vijand heeft evenwel zwaar betaald voor deze verovering. Enige van onze vliegtuigen keerden niet terug van een bombardement van Malakka.
Met betrekking tot de olie-installaties van Balikpapan zijn maatregelen genomen, dat iedere verrassing door den vijand uitgesloten kan worden geacht. Een marinevliegtuig is door vijandelijke actie gezonken. De bemanning werd gered” (Batavia, G.P.D. 21.1).

IN PONTIANAK ALLES WEER IN ORDE.
Gemeld wordt, dat Pontianak weer zijn normale aanzien heeft gekregen. Alle inwoners zijn teruggekeerd (Batavia, G.P.D. 21.1).

DE OORLOGSKOSTEN.
De oorlog kost Nederlands Indië tussen de negen en tien miljoen gulden per maand. Het tekort voor het lopende belastingjaar zal tussen de 350 en 400 miljoen gulden bedragen. Drastische bezuinigingen en dito belastingverhogingen zullen hiervan uiteraard het gevolg zijn (Batavia, G.P.D. 21.1).

ZORG VOOR DE OORLOGSGEWONDEN.
Oorlogsgewonden zullen één-twaalfde uit de openbare kas ontvangen van hun inkomen gedurende het jaar eindigend op de dag, dat zij gewond werden, dat zal worden verhoogd tot 50 procent, wanneer de verwondingen hen tot werken geheel niet meer in staat stellen tot een maximum van 300 gulden in de maand. Natuurlijk zullen oorlogsslachtoffers vrije medische behandeling krijgen (Batavia, G.P.D. 21.1).

AP-MAN OP SUMATRA GELAND.
Frank E. Noel, fotograaf van de Associated Press, wiens schip getorpedeerd werd en tot zinken gebracht door een Japanse duikboot, arriveerde te Padang met 28 andere schipbreukelingen (Padang, (P) 20.1).

Conferentie te Rio.

VOORSTELLEN VAN CHILI.
Nog 3 resoluties werden door Chili ingediend. Deze nieuwe voorstellen zijn: De herbevestiging van het beginsel der publieke wet, waaronder alle vreemdelingen en inwoners in een Amerikaanse Staat uitsluitend onderhevig zijn aan de rechtspraak van deze Staat; het verzoek voor een conferentie der Generale Staven van alle Amerikaanse Republieken ter bespreking van de defensieplannen van het Westelijk halfrond op 15 Maart; de herbevestiging van de resoluties, die genomen werden te Panama om de oorlog op menselijke wijze te voeren en de Christelijke zeden in de internationale relaties te eerbiedigen; de verordening van de repressailles tegen gijzelaars, welke tegen de wet en het menselijk streven indruisen (Rio de Janeiro, (P) 20.1).

DE ONTWIKKELINGEN IN RIO.

Een hoge zegsman voorspelde een snelle overeenkomst omtrent het verbreken der relaties met de As en zeide, dat de Afgevaardigden, die de resolutie steunen, hun pogingen aanwenden op een ander land, dat van het begin af weigerachtig was zover te gaan als het verbreken der relaties: Chili.
De Chileense situatie zou gecompliceerd zijn door binnenlandse politieke gebeurtenissen, welke voortspruiten uit de Presidentsverkiezingen op 1 Februari, hoewel de vorming van een volkefront op Zondag klaarblijkelijk de kansen heeft verbeterd, dat Rossetti met zijn pro-samenwerkings politiek zijn post zal blijven behouden.
De Peruaanse en Nicaraguaanse delegaties deden voorstellen om te helpen in de gezamenlijke pogingen om de Latijns Amerikaanse landen te voorzien van de nodige voorraden. De Peruaanse plannen voorzagen ook in het stimuleren van de productie van belangrijke materialen en de industrialisatie onder de Latijns Amerikaanse landen. Het Nicaraguaanse plan drong erop aan bij de landen van het continent, die producenten zijn van materialen, welke van vitaal belang zijn voor andere landen, dat zij deze materialen leveren in hoeveelheden, die het normaal functioneren zullen toestaan. De Peruaanse plannen refereerden ook naar de noodzaak om elk land te voorzien van de meest vitale

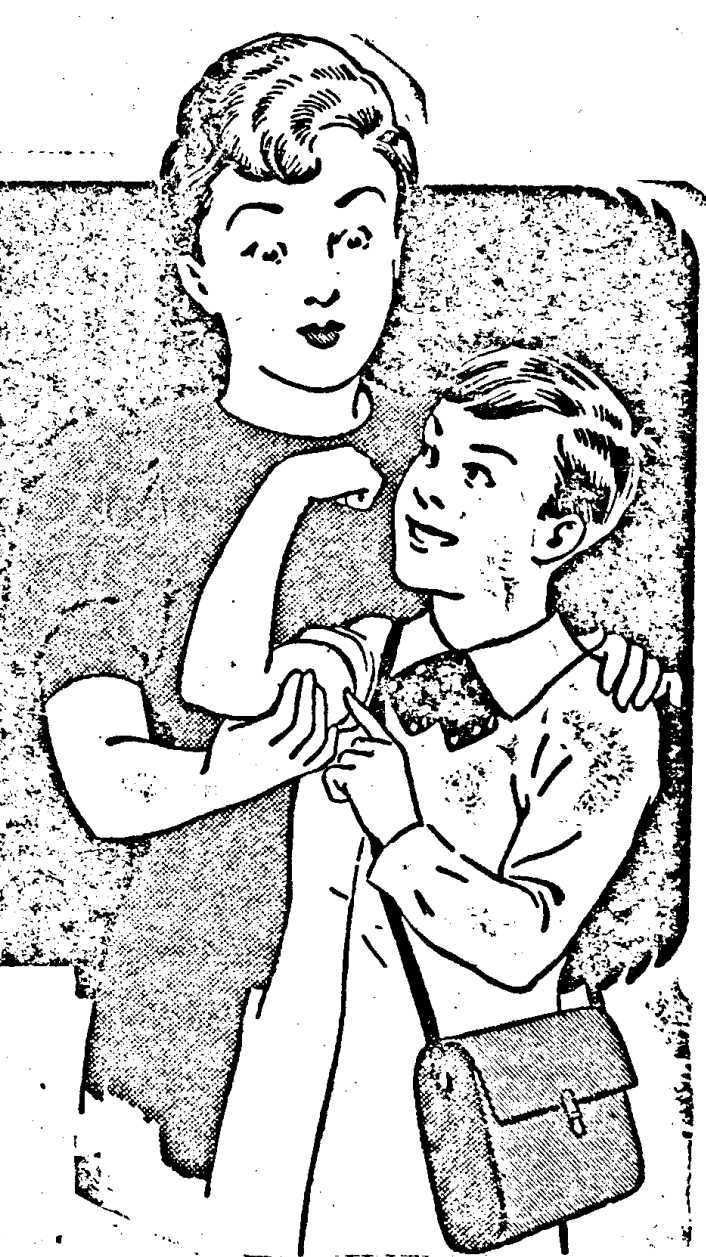
Hal!

WAT EEN SPIER!

De kracht van uw kindje hangt af van een geschikte voeding.
Geef hem TODDY als ontbijt, als lichte maaltijd in de middag en ook na elke maaltijd. Met TODDY, de volmaakte voeding, zal Uw kind krachtiger, gezonder zijn en zal hij beter studeren.

GEEFT AAN UW KINDEREN 3 MAAL DAAGS TODDY. J12

CINELANDIA
Heden, WOENSDAG, om 7 uur:
THE DEAD END KIDS ON DRESS PARADE.
De Amerikaansche critiek zegt: dit is de beste film, welke ooit door BOBBY JORDAN, LEO GORCEY, BILLY HALLOP en de andere DEAD END KIDS gespeeld werd.
Entree: 100—50—25. Kinderen toegelaten.
Woensdag 9.15 Premiere! Premiere!
CHARLIE CHAN in DEAD MEN TELL
SIDNEY TOLER als de Chineesche speurder die, aan boord van een schip, geroepen wordt om een misdaad te onthullen, waarin een verborgen schat een belangrijke rol speelt. SEN YUNG, Charlie Chan's zoon, werkt wederom met zijn vader mede, SHEILA RYAN, een vrouwelijke reporter, vervult eveneens een hoofdrol.
Entree: 100—50—25. Geen kinderen.
Donderdag 7 uur Premiere
NANCY DREW DETECTIVE.
Donderdag 9 uur
AHORA SEREMOS FELICES.

ROXY | Heden, Woensdag, om 7.15 | **ROXY**
UIT ONZE SERIE SUCCESSEN-1941
DOWN ARGENTINE WAY
DON AMECHE, BETTY GRABLE, ROB. CUMMINGS, CHARL. GREENWOOD.
Entree: 100—50—25. Kinderen toegelaten.
Heden, WOENSDAG, 9.15 ENGANCHE voorstelling
UIT ONZE SERIE SUCCESSEN-1941
R E B E C C A
JOAN FONTAINE en LAURENCE OLIVIER, de ontroerende vertolkers van een der aangrijpendste comedies, welke zich ooit tot het hart van den toeschouwer richtte.
Entree: 100—50—25. [2 PLAATSEN, 1 entree] Geen kinderen.
Donderdag 7.15
PARACHUTE BATTALION
met ROBERT PRESTON en NANCY KELLY.
Donderdag 9.15
MOON OVER MIAMI.
met DON AMECHE en BETTY GRABLE.
ENGANCHE ENGANCHE 163

ALLERLAATSTE NIEUWS
De Anglicaanse Aartsbisschop van Kantelberg en Primate van Engeland, de Zeer Eerwaarde Cosmo Gordon Lang, maakte bekend, dat hij op 31 Maart zal aftreden om plaats te maken voor „een jongeren man in jaren”, die krachtiger is en beter in staat zal zijn thans voorbereidingen te maken voor de na-oorlogse plannen.
Uit Singapore wordt gemeld, dat 12 Japanse vliegtuigen werden neergeschoten bij de luchtaanval van hedenmorgen op Singapore.
Een Duits bericht deelde mede, dat de Japanse kanonnen Singapore reeds beschieten en dat de grote Britse kanonnen van Singapore reeds terugdonderen.
Dit bericht werd noch van Japanse, noch van Britse zijde bevestigd.
Uit Batavia wordt gemeld, dat volgens betrouwbare berichten de Japanse strijdkrachten de gehele Minahassa, de Noordoostelijke arm van het eiland Celebes, hebben bezet, doch duur betaalden voor deze verovering.
Het Australische communiqué van Melbourne deelt mede, dat sterke strijdkrachten van Japanse vliegtuigen hedenmorgen werden waargenomen op enkele punten van de Bismarck Archipel en de Noordkust van Nieuw Guinea. Hedenmorgen vroeg vielen 20 Japanse gevechtsvliegtuigen en 40 bommenwerpers Kavieng aan, terwijl 3 vliegtuigen Maandag tegen het middaguur aanvielen.
Militaire kringen te Londen delen mede, dat de Japanse troepen op Malakka sterke druk uitoefenen langs de verkeersweg ten Zuid-Oosten van de Muar-vallei op ongeveer 90 mijl ten Noorden van Singapore, terwijl hun vliegtuigen zeer actief zijn in die sector. De Britse Westflank wordt bestookt door Japanse landingen langs de kust. Volgens de aanwijzingen werden zulke landingen gedurende de laatste 24 uur slechts door kleine strijdkrachten uitgevoerd.
De herovering van de spil bij Mozjaïsk wordt in Londen geroemd als de grootste Russische overwinning, welke een onberekenbaar effect zal hebben op geheel Duitsland. De laatste Russische berichten delen mede, dat de indringers verder naar het Westen worden teruggedrongen met Smolensk als het volgende doel.
Tass deelde mede, dat de Duitsers „enorme verliezen” geleden hebben in manschappen en materiaal in de slag om Mozjaïsk.

Nederland.

VAN MOOK BIJ ROOSEVELT.

Op het Witte Huis confererde President Roosevelt, met Dr. Hubertus van Mook, Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlands Oost Indië, die daarna zeide: „Ik ben optimistisch na deze en andere besprekingen, dat werkelijk grote pogingen worden gedaan om de nodige oorlogsmaterialen en strijdkrachten te zenden naar het Westelijk deel des Stille Oceaan“. Toen hem gevraagd werd, of hij in staat was Roosevelt goed nieuws te verstrekken omtrent zijn deel van de wereld, antwoordde de Nederlandse autoriteit: „Hij gaf mij veel goed nieuws omtrent het versterken van ons deel der wereld“. Van Mook zeide, dat Nederlands Oost Indië „het wel zal uithouden“. (Washington, (AP) 20.1).

EEN OVERZICHTJE.

Het officieel Nederlands overzicht van de vlootverliezen, die door de verdedigers van Nederlands Oost Indië aan de Japanners zijn toegebracht, zijn als volgt: Tot zinken gebracht of vernietigd werden: 2 kruisers, 4 torpedojagers, 1 transportschip, 3 tankschepen, 1 koopvaardijship, 2 lichters of invasiesloepen en een ander schip. Dit geschiedde tussen 13 December en 16 Januari.

Hieraan werd toegevoegd, dat 3 Japanse kruisers, 3 transportschepen, een vliegtuigmoederschip en een ander schip zwaar beschadigd werden en dat 2 andere transportschepen mogelijk beschadigd zijn. (Londen, (AP) 20.1).

HET VLEIEGERKRUIS.

Toen de Duitsers waren binnengevallen was een van hen, die wisten te ontkomen de 24-jarige G. van Meurs, die in een klein schip Engeland wist te bereiken. Hij nam dienst bij de Nederlandse luchtmacht (na eerst een Engels meisje gehuwd te hebben) en thans heeft hij het vliegerkruis gekregen wegens betoonde heldenmoed boven de kust van Noorwegen.

CHANTAGE.

De propaganda-leider van de N.S.B. Ernst Voorhoeve hield deze dagen een rede te Zeist, waarin hij zeide: „De mannelijke familieleden van de Nederlandse „emigranten“ in Londen moesten in een concentratiekamp worden geworpen, zolang Radio-Oranje door gaat het Nederlandse volk te vergiften. De N.S.B. zou onmiddellijk deze maatregel nemen, wanneer hij daartoe de macht bezat.“

En verder zeide hij nog: „De Nederlandse „emigranten“ in Londen zijn zo gek geweest Japan de oorlog te verklaren, zodat Nederlands Indië daarvan het slachtoffer zal worden.“ (Voorhoeve „vergat“ blijkbaar, dat Nederlands Indië nog vóór de Nederlandse regering te Londen de oorlogstoestand met Japan afkondigde!)

VLEKTYPHUS IN NEDERLAND.

Een telegram in de „New York Times“, maakt melding van verschillende gevallen van vlektyphus in Nederland geconstateerd.

IJVERIG OGENDIENAAR.

Vrederechter Mr. P. Loeff te 's Hertogenbosch is een van de beruchte vrederechters in Nederland. Deze man die voor de Duitsers kwamen het (op zijn 42e jaar) niet verder had weten te brengen dan substituu-officier van Justitie, laat zich als rechter nu gelden: hij is een van de ijverigste ogendiens in Duitsland. Zo gaf hij onlangs twee weken gevangenisstraf aan een schoenmaker, die had gezegd, dat alle N.S.B.'ers verraders zijn, die behoorden gehangen te worden en drie weken gevangenisstraf aan een jufvrouw, die een oranje bloem had gedragen op 31 Augustus. Daarentegen kreeg een man, die een bakker had mishandeld, omdat deze oranje bloemen in zijn étalage had gezet, twee weken gevangenisstraf en drie N.S.B.'ers, die een timmerman hadden afgeranseld, omdat die het Unie-speldje droeg, kregen ook slechts twee weken.

GEEN SIGAREN MEER.

Men voorziet dat in Nederland aan het eind van dit jaar in het geheel geen sigaren of sigaretten te krijgen zullen zijn. Op het ogenblik is er nog wel wat te krijgen, doch de kwaliteiten zijn abominabel. De Nederlandse tabak voorziet slechts in een tiende procent van een voor-oorlogse behoefte.

DE PADVINDERS DOEN GOED WERK.

De Nederlands-Indische padvinders bewijzen vele goede daden per dag in het kader der oorlogvoering. Zo hebben zij de gehele inzameling van kleren en andere goederen voor geëvacueerden in handen. Velen van hen doen in het leger dienst als boodschappers en gedurende de verduistering helpen zij de verkeerspolitie op uitstekende wijze. Ook bij Eerste Uitspatstations doen padvinders uitstekende diensten. Men vindt er allerlei jongens onder, zowel Europese als inheemse, als Chinese.

DE ARBEIDSDIENST WORDT AANLOKKELIJK GEMAAKT.

Alle moeite wordt gedaan om de Arbeidsdienst aanlokkelijk te maken voor de Nederlandse jeugd. Zo is het eten, dat men daar krijgt, veel beter dan in het gewone burgerleven, zowel wat hoedanigheid als wat hoeveelheid betreft. De rantsoenen brood, boter, aardappels en vlees zijn voor de mensen van de Arbeidsdienst hoger dan in het gewone leven. De Arbeidsdienst is nog niet verplicht gesteld, doch deze verplichting blijft een stok achter een deur, die uitdrukkelijk wordt voorbehouden in de grote advertenties voor vrijwillige dienstneming, die men allerwege in de Nederlandse bladen aantreft.

HAND- EN SPANDIENST AAN DE NAZIES.

In het „Nationale Dagblad“ komt een advertentie voor, waarin het hoofdkwartier van de N.S.B. gegadigden oproept om wachtdiensten te vervullen bij „Wachtdienst niedersachsen“ in Frankrijk en in Noorwegen. Zij, die daarvoor in aanmerking wensen te komen, moeten (natuurlijk) lid zijn

van de N.S.B. Oprechte, trouwe Nederlanders zijn voor zulk verraderswerk natuurlijk niet te vinden.

BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN.

Benoemd: tot commissaris van Rijkspolitie, te Almelo: A. Koot, tot idem te Zwolle A. J. Stienstra; tot tijdelijk commissaris van politie te Zutphen A. B. J. Annink; tot burgemeester van Egmond aan Zee en Egmond-binnen G. J. H. Fijn, van Bostel R. D. B. M. G. Thomaes, van Gieten H. Cool; van Schonebeek G. Bisschop (allen N.S.B.'ers); van Westerbork J. H. A. Gualtherie van Weezel, van Zuidlaren J. H. Roekema, van Steen S. J. van Royen, van Roden H. R. Bruiniga, van Rijsburg Mr. E. G. Bisschop, van Bloemendaal J. W. Zigeler; tot raadshoofd in het Hof te Amsterdam Mr. E. H. F. W. van Schaack Mathon (rechter te Haarlem).

Ontslagen: als hoofdcommissie depts. van financiën Mr. J. Schuttevaer; als burgemeester van Rijsdorp Mr. P. N. Hoeweler; van Wateringen A. J. Verhoeven; van Gieten G. Nijenhuis; van Putten Jhr. M. L. van Geen.

OVERLEDEN.

Het overlijden wordt gemeld van Kolonel P. N. van Gils van het Nederlands Indische leger, te 's Gravenhage, 67 jaar oud.

Curaçao.

UITGESTELD.

Op last van den Algemeen Militair Commandant is de opkomst van de jaarklasse 1923 van de Schutterij uitgesteld tot 2 Maart 1942.

VANAVOND.

Herinnerd wordt aan de buitengewoon belangrijke demonstratie met brandbommen vanavond op het Van Walbeekplein (19 uur) en de A. v. Leeuwenhoekstraat (20 uur, deze weg ligt bij het laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst op Mundo Nobo).

Ieder is hier welkom. Op elke demonstratie zal met echte bommen geoefend worden. Naar verluidt zal het Hooft van de Luchtbescherming beide demonstraties persoonlijk bijwonen.

FEESTCOMITÉ ONTBONDEN.

Gisteravond is het feestcomité van de zusterfeesten ontbonden. Ruim 60 mensen hadden zich daartoe verenigd op de cour van het St. Martinusgesticht, welke als het ware in een gezellig café-terras was herschapen. Overal leuke tafeltjes, bloemen en koutende lieden. Verschillende voor-aanstaande personen, w.o. de Apostolisch Vicarius, Paters en Fraters, Dr. Wybojan Goslinga en echtgenote, en anderen waren aanwezig. Er werd gezongen en gepraat, waarbij natuurlijk de Bekende Heer Cornelis Sengers zich weer verdienstelijk maakte; ook een grap van een hoed en een driehoek oogste een grote bijval. Versnaperingen werden rondgedeeld, verschillende dranken waren te krijgen en tot slot kreeg men heuse saucijzenbroodjes, lekker warm en croquant uit de oven.

Ten besluite dankte Z.H.E. de vergaderden voor al het werk, dat gedaan was om het feest onvergetelijk te maken, voor de organisatie en de toewijding, die men had betoond. Verder deelde Z.H.E. mede, dat het Gedenkboek nog wel enige maanden op zich zal laten wachten, wat achteraf ook veel beter is, daar men nu een uitvoerig verslag over de feestweek bij het boek in zal lassen, waardoor het in waarde en documentatie nog enorm veel zal winnen. „Met gebroken hart“, aldus de Spreker, „moet ik thans afscheid nemen, maar aan alle feesten is een einde en ook het Zusterfeest is thans weer voorbij.“

DE GOUVERNEMENTS-MIDDELEN.

Een meevallertje 4 ton.

Aan belastingen werd in December 1941 ontvangen f 1.769.459,— tegen f 898.464,— in December 1940, terwijl 1/12 der raming is f 807.346,—. De overige inkomsten bedroegen f 409.922,— tegen f 272.349,— in December 1940, terwijl 1/12 der raming is f 344.233,—. In totaal werd over de 12 maanden van 1941 ontvangen f 14.220.510,— tegen f 12.873.774,— in 1940, terwijl de raming over 1941 bedraagt f 13.818.949,—.

DE POSTCENSUUR.

Van onzen correspondent te Aruba ontvingen wij een brief, waaruit de censuur enige passages verwijderd had. Ook al is de zin nu volkomen onbegrijpelijk, toch willen wij dit gecensureerde nieuws onzen lezers niet onthouden: „Er is nieuws over..... die hier gestationeerd zijn en over..... doch kan zulks niet opsturen, aangezien zij zeker weet, dat de censuur ze niet doorlaat.“

BOVENWINDEN.

INSPECTIE VAN-HET ONDERWIJS.

Examen op St. Maarten gehouden 23, 24 en 27 December 1941.

Akte Frans L.O. Aantal candidaten: 2; teruggetrokken 1; geslaagd: 1 t.w. de Heer A. van Meerten.

Akte Handwerken voor meisjes: Aantal candidaten: 3; geslaagd 3 t.w. de dames: A. R. Conner, M. A. Conner en J. W. M. van Steyn.

Indexamen Oranjeschool (openbare school voor Ulo te Philipsburg): Aantal candidaten: 4 geslaagd: 4 t.w. de dames: E. Estwich, E. Daniel, I. James en A. M. Richardson.

Indexamen St. Jozefschool (biezondere R.K. school voor Ulo Philipsburg): Aantal candidaten: 3 geslaagd: 3 t.w. Mej. L. I. Williams en de Heren N. Ch. Wathey en C. Wathey.

SURINAMER,

oud 22 jaar, met goede, algemeene ontwikkeling, met Kantoorervaring, tevens in het bezit van diploma's Machine-Schrijven en Stenografie, zoekt administratieve betrekking!

Br. bureau v.d. blad onder No. 10. 165

Wij ontvingen:

Het Britse Consulaat zond ons een prachtige collectie informatie-materiaal bestaande uit landkaarten, platen, boekjes en tijdschriften. Dit alles geeft ons een verhelderend inzicht in de geweldige strijd, die gevoerd wordt over de gehele wereld. Vooral duidelijk wordt ons de bruutheid en goddeloosheid geschilderd van het huidige Nazie-régime en daarnaast de zegeningen van een tolerant regeringsstelsel.

Bij het ons toegestuurde was ook een boekje getiteld „The Netherlands at War“ door H. S. Ashton met een voorwoord van minister-president Pieter Sjoerd Gerbrandy. In het laatste hoofdstuk wordt een interessante kijk gegeven op een blijvende oplossing van het Duitse gevaar.

Het Britse Consulaat bewees ons een grote dienst met dit belangrijk studie-materiaal.

ATTENTIE HEEREN!!!!

ZICH ZELF VERLOOR? KENT Cij „DE MAN DIE

WEST - END

DONDERDAG a.s. 9 n.m.

PREMIERE.

156

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Wo. 21 Jan.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13. Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afd.: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

Prot. Gem. Emmastad: Donderdag 22 Januari a.s. zal er om 20 uur een Gemeente-avond gehouden worden in het Jeugdhuis te Rio Canario. Film over Noorwegen. Vergeet de vragenbus niet.

VEILIG VERKEER.

Indien ge door een tegenligger wordt verblind, moet ge Uw snelheid verminderen of zo nodig stoppen. Rijdt in geen geval blindelings door, want voor U, op de weg staat misschien een andere auto stil of wellicht rijdt daar een wielrijder of loopt er een voetganger, dien ge gemakkelijk zoudt kunnen aanrijden.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond“.

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag 18 Jan. 1942.

S.U.B.T. 1 — Jong Curaçao 1

6—1.

COMPETITIE STAND 1941.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten
S.U.B.T. 1	11	7	0	0	38	16
**Jong Holland 1	13	8	4	1	38	19
Transvaal 1	12	6	3	3	30	23
Volharding 1	12	6	3	3	31	24
K.S.L.I. 1	13	6	4	3	30	21
*Scherpenheuvel 1	11	2	1	8	15	37
Jong Curaçao 1	13	1	0	12	10	42
**Hercules 1	11	1	3	7	11	22

* Nog 15 minuten te spelen.
** Nog 30 minuten te spelen.

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten
Scherpenheuvel 2	5	5	0	0	25	5
Jong Holland 2	5	2	1	2	9	7
Hercules 2	5	2	1	2	11	10
Jong Curaçao 2	4	2	1	1	10	9
Arsenal	5	1	0	4	6	18
S.U.B.T. 2	4	1	1	2	7	13

C-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten
Scherpenheuvel 3	4	3	1	0	16	2
S.U.B.T. 3	4	1	1	2	8	8
Jong Curaçao 3	4	1	0	3	5	19

Junioren	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor tegen	punten
Jong Holland	6	4	1	1	17	5
Jong Curaçao	6	3	1	2	13	7
Scherpenheuvel	6	1	3	2	9	10
S.U.B.T.	6	1	1	4	3	17

HET BESTUUR

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND GROEP NEDERLANDSCHE ANTILLEN.

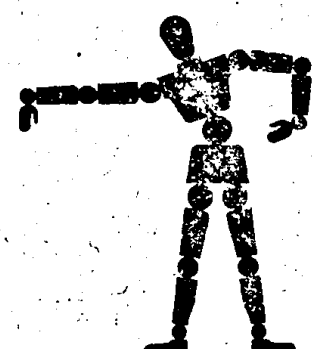
De eerste JEUGD-BIOSCOOPVOORSTELLING in dit jaar
Vrijdag a.s. in het Theater Roxy om 5 uur a.m.

Wij hebben een mooi programma gemaakt, dat hebben jullie wel verdiend na het lange wachten. Donald is natuurlijk weer zeer slim, maar Pluto brengt het nu tot een overwinning. En dan is er een Popey-viertal. En weet je wie er ook na is, Sint Nicolaas, die komt jullie van Engeland nog even groeten.

Jongens en meisjes, komen jullie vooral op tijd, want het zal vol worden.

[Het volledige programma staat morgen in deze krant.

EIST

Shell Retinax Grea

Voor Chassis-Smerin

158

Enige en Algemene bekendmaking.

Wij maken onze stroomverbruikers op attent, dat de stroomkwitanties over maand DECEMBER zonder uitzondering voor of op 24 JANUARI betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde kwitanties zullen door ons worden geïncasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incasskosten.

Wij verzoeken onzen verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITSBEDRIJF
CURAÇAO.